

PEGAZUS” PROJEKT TÁMOP-4.1.1-08/2/KMR-2009-0011

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség

ÜMFT infóvonal: 06 40 638 638
nfu@meh.hu • www.nfu.hu

OKTATÁSI FÓKUSZCSOPORT AZ AVKF-EN.

DIPLOMÁS PÁLYAKÖVETŐ KUTATÁSOK

2010. TAVASZ

BÓDI FERENC – JELLI JÁNOS

KÉSZÜLT AZ
APOR VILMOS KATOLIKUS FŐISKOLA
ÉS A
ZSKF TÁRSADALOMTUDOMÁNYI KUTATÓKÖZPONT
EGYÜTTMŰKÖDÉSÉBEN A
„PEGAZUS” PROJEKT KERETÉN BELÜL

APOR VILMOS KATOLIKUS FŐISKOLA

2010. JÚNIUS 3. VÁC

Résztevők:

2 aktív hallgató

2 végzett hallgató

2 oktató

A pályakövető rendszerek célja a résztvevők szerint:

A DPR ismertsége viszonylag alacsony, „valamit hallottam róla”- szintű, de van, aki pl. kapott körlevelet ezzel kapcsolatban, a tanároktól avagy a karriercentrumban szerzett információkat. *„Magát ezt a kifejezést hallottam már, meg azt, hogy itt az iskolán belül elindult ezzel gondolataim vannak. Gondolom, hogy az aki kikerül az iskolából a munkaerőpiacra, vajon milyen lehetőségei vannak és mondjuk az elméleti lehetőségek mennyire passzolnak a gyakorlati lehetőségekhez. Mondjuk egy izonyos szakkal, hová lehet tovább menni, ez mennyire érvényesül a valóságban. Hogy lehet-e munkát találni.”* A végzett hallgatókat is nyomon követi. Volt, aki ELTÉ-s hallgatóként töltött ki ilyen kérdőívet.

A kérdőívet nagyon hosszúnak, néhány kérdést nehezen értelmezhetőnek, másokat túl bizalmasnak és a téma szempontjából irrelevánsnak tartanak (főleg a jövedelemre vonatkozó kérdéseket említették, ezekre nem is válaszoltak).

Felmerült az is, hogy vizsgálni kellene, egyáltalán ki az, aki el akart helyezkedni a tanult szakmában.

Mások nagy örömmel nyugtázták és pozitívan értékelték, hogy az intézmény egyáltalán kíváncsi a véleményükre, és jó volna ha az álláskeresőben is segíteni tudna a rendszer. Emellett a képző intézmények fontosságának elismerése, egyfajta eredményességi mutatója a DPR, amellett, hogy a képző intézmény is informálná a munkaerőpiaci igényekről.

A rendszer pozitívuma, a leendő hallgatótól végig megy egy folyamat az aktív hallgatóig, a végzett hallgatóig. Oda-visszacsatolásra van lehetőség. A végzetteknek lehetőségük van arra, hogy a volt intézménye által szervezett továbbképzéseken is részt vegyenek.

Kompetencialista:

Megjelenítés:

Magukban, magyarázat nélkül még az egyszerű ábrák sem igazán érthetőek laikusok számára.

Mennyire szükségesek a vizsgált kompetenciák az aktív/végzett hallgatók szerint az adott pályán:

- Az nagyjából egyértelmű volt a beszélgetés résztvevői számára, hogy a végzett hallgatók kevésbé tartják az adott kompetenciákat fontosnak a „való világot” már látva. Ezt a különbséget azonban nem tartják túl nagynak, és nem baj szerintük, hogy a hallgatóknak vannak ideáik, céljaik.
- A végzett hallgatók azt élik meg, hogy a gyakorlatban nincs szükség arra, hogy ők másokat irányítsanak.
- Az ideális az egyik tanár szerint az lenne, ha inkább a szüksége lenne rá vonal lenne kint (azaz kapna magasabb értéket), mert számára azt jelentené, hogy az emberek fejlődni akarnak és a szakmának van hova jutni. „Amikor egy végzett szociálpedagógus hallgató azt mondja, hogy mások szakmai vezetése nem szükséges, akkor én azt látom, hogy benne fel sem merül, hogy ő esetleg egy család gondozó vezetője legyen, mert a közelébe sem jut.”
- A látottakat „lehetne úgy is értelmezni, hogy magas csapatszellem, beszédkészség mondjuk alacsonyabb, ugyan úgy mint az irányítás. Lehet, hogy egyfajta demokratikus szemléletet sikerül elsajátítani az oktatásban. Az a fontos, hogy együtt dolgozzunk. Közös vélemények működtessék a munkahelyen a munkát. És nem feltétlen az irányítás.”
- A diákok szerint a mások szakmai vezetése és irányítása nem az APKF szakjaira jellemző, itt nem az irányítás a fő feladat.

Mennyire rendelkeznek, vagy rendelkeztek a vizsgált kompetenciákkal a végzőskor az aktív/végzett hallgatók:

- Jó, hogy a végzettek úgy gondolják, hogy az elméleti felkészültség és szaktudás nagyobb, a végzeteknél.
- Látszik, hogy az emberi konfliktusok kezelése jobban megy, amikor végeztek, vagyis amikor már benne van a tapasztalat.
- Egy ilyen demokratikus kép rajzolódik ki. Együttműködés, alkalmazkodóképesség. Ezek fontos tulajdonságok és az adatok szerint sikerrel fejlesztik őket.
- Jobb enne, ha a kritikai gondolkodás is magas lenne.
- A nyelvtudás az nem tökéletes, viszont sajnos nem is nagyon van rá szükség: *„én magamról tudom, hogy beszélek nyelveket, de ha itthon elhelyezkedek, mondjuk egy családsegítőben, akkor például ott kevéssé fogom tudni használni a nyelvtudásomat.”* „Egy tanítónőnek sincs nagy motivációja, hacsak nem nemzetiségi oktatásban van.” Mindazonáltal a nyelvtudás fejlesztését fontosnak tartanák.
- A probléma megoldási készséget lehetne még fejleszteni.

A szükségesnek vélt, illetve az effektíve rendelkezésre álló kompetenciák szintjének különbsége aktív hallgatók esetében

- Az aktív nappalis hallgató szerint „hiába vannak a főiskolán az aktív évek alatt az 1-2 hetes gyakorlati időszakok, vagy akár egy félév, ezek általában nem elegendők arra, hogy az emberek kipróbálják magukat. Legtöbbször ez a fogadó intézménynek a hibája. Nagyon sokszor előfordul, hogy a diák egy olyan tanár kezébe kerül a külső intézményben, aki leülteti egy íróasztal mellé és ennyi. Mi hiába vagyunk mondjuk harmadévesek, sok olyan csoporttársunk van, aki az elmúlt három évben nem tudott olyan gyakorlati helyre elmenni, hogy azt érezze, hogy ér valamit a tudása amit itt tanult és hogy kapott valamit a gyakorlati idők alatt.” Ez a szociálpedagógus szakon szerzett tapasztalat azonban nem vág egybe a tanítóképzősök véleményével, akik szerint elegendő gyakorlat volt.
- A tanárok szerint nemcsak a szakmai gyakorlat a kérdés, hanem hogy maga a tananyag, vagy amit tanulnak, az gyakorlatorientált, vagy nem. Lehetne a tananyagban is gyakorlati rész, az elméleti ismeretek bemutatása során, gyakorlati példák is kellenének.
- Az egyik oktató szerint „az elméleti szaktudás, felkészültség (értékelése), az nem jó. Olyan értelemben nem jó, hogy ez nem igaz. Az önértékelésükkel van baj. Rengeteg tárgyat tanulnak, úgy érzik, hogy semmiben nem mélyednek el, de tulajdonképpen sokkal tájékozottabbak, mint mondjuk az egyetemisták. Nekik sokkal nagyobb a felkészültségük, a szaktudásuk, csak így érzik, de ez nem igaz, hanem pont az ellenkezője az igaz.”
- Az eredmények rendszeres éves közzétételét az oktatás alakításában figyelembe kellene venni. Emellett viszont az akkreditációs eljárás miatt a tanterv alakításának lehetősége igencsak korlátozott. Az oktatók ellenállására is lehet számítani, hisz a folyamatos visszacsatolás miatt szükséges a folyamatos, állandó tanulás, olvasás, képzés, újra írni a tematikákat.
- Az aktív, levelező hallgató résztvevő személy szerint más értékeket prognosztizált volna: „Nálam nagyon fontos maga az újító szellem, az innovatív készség. Az biztos, hogy ott jobban meg ugrott volna nálam személy szerint.”

A szükségesnek vélt, illetve az effektíve rendelkezésre álló kompetenciák szintjének különbsége aktív hallgatók esetében

- „Nagyon durva ez a kép...Gyakorlatilag, ami a legfontosabb ebben a szakmában, nem az elméleti szakismeret stb, hanem a konfliktuskezelés, a problémamegoldás. Az összes szakot az fogja össze, hogy emberekkel foglalkoznak. Nagyon fontos a munkahely, fontosabb mint egy miniszternek. Azok az arányok nagyon rosszak....Megkaphatták ezt a sok elméleti dolgot, de tulajdonképpen semmi más nem számít, csak a személyiség egyedül. A többbit hozzá lehet tanulni, ha valaki nem borzalmasan buta, de ez a lényeg. Ez a teljes kudarc.” Ezzel az oktatói véleménnyel a hallgatók is egyetértenek: „Nekem az a személyes véleményem (séreلمem), hogy amikor az ember ide bekerül nem a személyiségét nézik, hanem pld azt, hogy hogyan énekel, és milyen a kiejtése.... Nem lehet mérni sajnos a

személyiséget, mert az a személyiségi jogokkal ütközik. Ezt a rendszert felülről kellene megváltoztatni. Legyenek személyiség tesztek.”

- Ezzel kapcsolatos az a probléma is, hogy nincs pályaalakmassági: *„Azt mi nem mérhetjük, hogy emberi minőségében, személyiségében alkalmas-e tanítónőnek. Ha pld. jó hangja van bekerülhet, még akkor is ha esetleg pimasz és pökhendi volt a felvételin.”* Egy hallgató olvasatában: *„Én saját magamról tudom, hogy egész kiskorom óta vágyott szakom a tanítónői lett volna. Nem tudok szekrényt ugrani, tehát szociálpedagógus leszek.”*
- A beszélgetésen részt vevő végzett hallgatók teljesen elégedettek a kapott képzéssel.

Aktív és végzett hallgatókra vonatkozó, a szükséges vs adott kompetenciaértékek különbségét EGYÜTT mutató ábra:

Pozitívum, hogy az idő múlásával javul a helyzet.

- Gyakorlati felhasználhatósága az eredményeknek „Pld. a „Bevezetés a pedagógiába” című tantárgyat differenciálni kell a szociálpedagógusok arculatára, a tanítók arculatára. Igen erre nagy szükség lenne. Viszont ... egy bizonyos szakmai elvárás, ugye akkreditáció, hogy egységesen kell az ismereteket bemutatni *ennek ellentmond.”* *„Ez egy rendszer. Ezen akkor lehet változtatni, ha ezen mindenki változtat. Az egész struktúrának kellene megváltozni. És az nem biztos, hogy lehetséges.”* A differenciáláshoz tehát több rendszerszerű változás is kellene, de ennek szükségességét alátámasztják a látottak.
- *„Az íráskészség fogalmazás az sem egy rossz eredmény. Egy szociálpedagógusnak ezeket nagyon kell tudni. És ahhoz kapcsolódik a számítógép és az informatikai ismeretek, ami szintén rendkívül fontos. Ezek a jó hír kategóriák. Tanulási képesség is egy jó hír kategória, mert talán ha lehet úgy is értelmezni, hogy nyitott arra, hogy továbbtanuljon, vagy sikerült, egy egész nagyot ugrott, amikor bekerült. Ehhez is hozzájárult az intézmény.”*
- Az intézményválasztás szempontjából való felhasználást illetően nem hiszik, hogy statisztikák alapján döntenének, habár egyfajta orientáló, irányadó funkciója lehet az adatoknak.